

Handleiding - Draagvlak monitor

(Voor intern gebruik binnen de organisatie)

Een draagvlak monitor

Deze tool kan helpen om (interne) stakeholders en hun belangen met betrekking tot de projectontwikkeling in beeld te brengen. Juist ook in de smart city praktijk waar innovatieve projecten worden opgestart is het in kaart brengen van het draagvlak belangrijk om het hele bestuur *en* ambtelijk apparaat achter het project te krijgen. Ook kan het kansen en risico's met betrekking tot de ontwikkeling van het plan blootleggen. De analyse wordt vaak aan de start van een project uitgevoerd om alle stakeholders (bv. afdelingen, wethouders/gedeputeerden, gemeenteraad/provinciale staten) in kaart te brengen. Daarnaast moet de analyse ook gedurende het project worden geëvalueerd, omdat de betrokken stakeholders en hun belangen kunnen veranderen.

De voordelen van een draagvlak monitor

- De draagvlak monitor helpt om vroegtijdig draagvlak voor een project in te schatten.
- De draagvlak monitor helpt om de interne stakeholders en de 'verborgen' bevorderende en belemmerende krachten in beeld te krijgen.
- De draagvlak monitor helpt om strategieën te bepalen om het draagvlak op te bouwen en te borgen.

Instructie gebruik van de draagvlak monitor

Deze tool kan worden ingevuld door de projectmanager van een smart city project of door iemand die het speelveld binnen de organisatie goed kent. De vragen kunnen vervolgens worden ingevuld op het niveau van individuen of afdelingen.

Stap 1: Stakeholderanalyse:

In deze stap inventariseer je de interne stakeholders (groepen of individuen) die invloed hebben of kunnen hebben op de realisatie van het project. Dit vul je in in de 1e kolom van het format.

Stap 2: Invullen belangen, kansen en risico's:

De volgende drie kolommen van het format vul je als volgt in:

- **Belangen:** Hierbij kijk je naar het belang van de stakeholders bij het project. Is de afdeling of medewerker erbij gebaat dat dit project wordt gestart of zorgt het vooral voor extra werk? En welke organisatorische of persoonlijke belangen spelen hierbij een rol?
- **Kansen:** Hierbij kijk je naar mogelijke stimulerende factoren voor de implementatie van een project. Daarbij kun je denken aan eensgezindheid onder wethouders of aan de aanwezige affiniteit met het thema binnen afdelingen die met het project te maken hebben.
- **Risico's:** Bij de risico's denk je na over mogelijke belemmerende factoren die van invloed kunnen zijn op het project. Daarbij kan je bijvoorbeeld denken aan een kritische Raad.

Stap 3: Invullen 'groepen' (strategie bepalen per groep):

Naar aanleiding van de tot en met de vorige stap ingevulde draagvlakmonitor kan een stakeholder in een groep worden ingedeeld. Dit doe je in de kolom 'groepen'.

Hierbij kun je kiezen uit de volgende groepen:

Twijfelaar & Tegenstanders

Bestuurders of ambtenaren die nog geen standvastige beslissing hebben genomen en/of tegengestelde meningen hebben over het plan/beleid.

Voorstanders & Aanhangers

Bestuurders of ambtenaren die voorstanders zijn van het plan/beleid en dit ook willen uitdragen binnen de overheidsdienst.

Aan de hand van deze indeling kunnen passende strategieën geselecteerd. Gebruik de tabel op de website, onder stap 2, om de passende strategie te kiezen.

Voorbeeld gebruik van de draagvlak monitor

Draagvlak monitor				
Stap1	Stap 2			Stap 3
Stakeholders <i>Wie zijn de stakeholders binnen de organisatie?</i>	Belangen <i>Welke belangen hebben de stakeholders t.a.v. het project?</i>	Kansen <i>Welke factoren m.b.t. de stakeholders kunnen de implementatie van het plan bevorderen?</i>	Risico's <i>Welke factoren m.b.t. de stakeholders kunnen de implementatie van het plan belemmeren?</i>	Groepen: <i>In welke groep kunnen deze stakeholders het best worden ingedeeld?</i>
De Raad	De Raad wil burgers zo goed mogelijk vertegenwoordigen	De raad ziet de urgentie van het verkeersprobleem	Raad is kritisch over mogelijke privacy risico's	Twijfelaar
Wethouder Jaap	De wethouder wil over vier jaar herkozen worden	De wethouder heeft affiniteit met het thema digitalisering	Het project heeft een lange doorlooptijd	Voorstander
Afdelingsmanager vervoer	Ambtenaren op de afdeling vervoer willen hun werk graag op de conventionele manier uitvoeren zonder digitale snufjes	N.v.t.	Ambtenaren vinden het plan geen nuttige toevoeging aan het huidige beleid	Twijfelaar
Afdelingsmanager Smart City	De afdeling Smart City wil dit jaar nog haar fte's halen met betrekking tot innovatieve smart city oplossingen	De afdeling is geïnteresseerd in de digitale oplossing van het vervoersprobleem	Gebrek aan budget	Voorstander